

Osma lekcija • Lesson Eight

A1

STRPLJENJE

✎ **Replace the pair *devojke* and *profesorica* with the following pairs:** a) pametne ćerke and mudra majka; b) strašni lavovi and sivi miš; c) veseli sinovi and ozbiljan otac; d) vredni mladići * and dosadni profesor.

* Note change in instructions on d)

Replacement nouns for lines 1 and 5:

devojke > pametne ћerke, strašni lavovi, veseli sinovi, vredni mladići

Replacement nouns for lines 2 and 3:

devojka > pametnim ћerkama, strašnim lavovima, veselim sinovima, vrednim mladićima

Replacement nouns for lines 4 and 6:

profesorica > mudra majka, sivi miš, ozbiljan otac, dosadni profesor

Replacement nouns for line 4:

devojke > pametne ћerke, strašne lavove, vesele sinove, vredne mladiće

Replacement nouns for line 5:

profesorice > mudre majke, sivoг миша, озбиљног оца, досадног професора

Replacement nouns for line 6:

devojaka > pametnih ћerki, strašnih lavova, veselih sinova, vrednih mladiћа

Replacement nouns for line 7:

profesorica > mudra majko, sivi mišu, ozbiljan оче, dosadni професоре

Because this is a review lesson, no sample paragraphs are given here: it will be more useful for you to construct your own.

✎ **Once you've used each of these examples, reverse the singulars and plurals of each pair. For example, instead of *strašni lavovi* and *sivi miš*, use: *sivi miševi* and *strašan lav***

Replacement nouns for lines 1 and 5:

devojke > devojka, pametna ћerka, strašni lav, veseli sin, vredni mladići

Replacement nouns for line 2:

devojka > devojkom, pametnom ћerkom, strašnim lavom, veselim sinom, vrednim mladiћem

Replacement nouns for line 3:

devojka > devojci, pametnoj ћerki, strašnom lavu, veselom sinu, vrednom mladiћu

Replacement nouns for lines 4 and 6:

profesorica > profesorice, mudre majke, sivi miševi, ozbiljni очеви, dosadni професори

Replacement nouns for line 4:

девојке > девојку, паметну ћерку, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 5:

професорке > професорки, мудрих мајки, сивих мишева, озбиљних очева, досадних професора

Replacement nouns for line 6:

девојка > девојке, паметне ћерке, страшног лава, веселог сина, вредног младића

Replacement nouns for line 7:

професорко > професорице, мудре мајке, сиви мишеви, озбиљни очеви, досадни професори

Again, because this is a review lesson, no sample paragraphs are given here: it will be more useful for you to construct your own.

✎ A2

NESTRPLJENJE

✎ **First**, replace *Nemirno dete* and *mirna deca*, with **a) dobar brat and zla braća; b) mladi gospodin and stara gospoda**.

Replacement nouns for lines 1 and 6:

mirna deca > zla braća, stara gospoda

Replacement nouns for line 2:

Mirnom decom > zlom braćom, starom gospodom

Replacement nouns for line 3:

mirnoj deci > zloj braći, staroj gospodi

Replacement nouns for lines 4 and 5:

nemirno dete > dobar brat, mladi gospodin

Replacement nouns for line 4:

mirnu decu > zlu braću, staru gospodu

Replacement nouns for line 5:

mirne dece > zle braće, stare gospode

Replacement nouns for line 6:

nemirnog deteta > dobrog brata, mladog gospodina

Replacement nouns for line 7:

deco > zla braćo, stara gospodo

For review purposes, you should now construct your own paragraphs with these replacements.

✎ **Then** replace *mirna deca* with *mirno dete*, and *nemirno dete* with *nemirna deca*.

☆ **Example:**

1. *Mirno dete* strpljivo *sedj* za stolom.
2. Pod *mirnim detetom* su stolice.

3. Dòručak je u *mirnom* dètetu.
4. *Nemirna* dèca *gledaju* *mirno* dète.
5. *Nemirna* dèca *uče* od *mirnog* deteta.
6. A *mirno* dète *uči* od *nemirne* dèce.
7. Dobar dan, *dète!*

JAVI SE!

✂ **Replace:** *roditelji* with braća, dèca, ćerke, rođaci, sèstre, sinovi.
 ✂ **Replace** *studenti u inostranstvu* with: balkanski, bosanski, crnogorski, dalmatinski, hrvatski, istarski, kosovski, slavonski, srpski, or vojvodanski studenti.

Replacement nouns for line 1:

родитеља > браће, деце, ћерки, рођака, сестара, синова

Replacement phrases for line 2:

својим родитељима > својом браћом, својом децом, својим ћеркама, својим родитељима, својим рођацима, својим сестрама, својим синовима

Replacement phrases for line 6:

студентима у иностранству > балканским, босанским, црногорским, далматинским, хрватским, истарским, косовским, славонским, српским, војвођанским студентима

☆ Example:

1. Каква срећа! Пи́смо од својих сестара!
2. Да ли се чујеш често са својим сестрама?
....
6. А како се јављаш црногорским студентима?
7. Увек им се јављам преко телефо́на.

✂ Use this exercise as a model to describe how you communicate with your family and friends.

☆ Example:

1. Да ли се чујеш често са својим родитељима?
3. Јављам им се телефо́ном.
4. Телефо́ном? Зашто? Зар им се не јављаш интернетом?
5. Не, зато што они не желе да имају компјутер.
6. А да ли им се јављаш СМС порукама на мобителу?
7. То ми је најбоље.

* SMS poruka: text message, ** mobitel: cell phone

✂ For those working on their own: listen to the exercise with the recording until you know it by heart. Pay attention to how the verb 'javljati se' is used.

SOBA

 The response is only one possible way to respond. Each question can have a different response.

 Replace *naša tabla* with: naš profesor, ovaj sto, plafonska svjetla, sat, sobna vrata, tvoja stolica, veliki tepih, vredni studenti.

★ **Example:**

1. Gdje se nalazi *naša tabla*?
2. *Naša tabla* je u sobi na zidu ispred studenata i blizu profesora, kod profesorske katedre.

 Use the map at the beginning of the textbook and these prepositions to situate cities, rivers and other topographical features.

★ **Example:**

1. Gde se nalazi *reka Sava*?
2. *Reka Sava teče* uz granicu i Bosne i Hrvatske do granice sa Srbijom. Kroz Srbiju *Sava teče* do Beograda gdje utiče* u reku Dunav. To mesto se zove *ušće*.
3. A gde se nalazi *reka Drina*?
4. *Reka Drina teče* iz Crne Gore uz granicu Bosne i Hercegovine i Srbije sve do *reke Save*.
5. Od *ušća* kod Beograda gde vode *Save* i *Drine* utiču u Dunav, te vode *teku* Dunavom sve do *Crnog mora*.

* *uteći* [P] *utjecati* [I], *utječe*: to flow into.

 VEŽBE

B1

 Replace *srpski jezik* with: duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za srpski, naš dragi kolega, slatko jelo, strašni lav, velika ljubav.

Replacement phrases for line 1:

srpski jezik > duga noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za srpski, naš dragi kolega, slatko jelo, strašni lav, velika ljubav

Replacement phrases for line 2:

srpski jezik > dugu noć, hladno pivo, moj/svoj udžbenik za srpski, našeg dragog kolegu, slatko jelo, strašnog lava, veliku ljubav

Replacement phrases for lines 3 and 5:

srpskom jeziku > dugoj noći, hladnom pivu, mom/svom udžbeniku za srpski, našem dragom kolegi, slatkom jelu, strašnom lavu, velikoj ljubavi

Replacement phrases for line 4:

srpskog jezika > dugu noć, hladnog piva, mog/svog udžbenika za srpski, našeg dragog kolege, slatkog jela, strašnog lava, velike ljubavi.

Replacement phrases for line 6:

srpskim jezikom > дугом ноћу, хладним пивом, мојим/својим уџбеником за српски, нашим драгим колегом, слатким јелом, страшним лавом, великом љубављу

Replacement phrases for line 7:

srpski jezice > дуга ноћ, хладно пиво, мој/свој уџбениче за српски, наш драги колего, слатко јело, страшни лаве, велика љубави. *

* In the vocative, feminine nouns ending in a consonant remain unchanged, but **ljubav** is an exception when it refers to a person (as in the most usual meaning of the phrase "**moja ljubav**").

B2

✂️ **Replace *balkanski jezici* with *domaći zadaci, mali (or veliki) gradovi, mali psi, nove cipele, teška pitanja, šarene mačke*. Do more of these with your own choices for the adjective and noun.**

Replacement phrases for lines 1 and 7

balkanski jezici > *domaći zadaci, mali (or veliki) gradovi, mali psi, nove cipele, teška pitanja, šarene mačke*.

Replacement phrases for line 2

balkanske jezike > *domaće zadatke, male (or velike) gradove, male pse, nove cipele, teška pitanja, šarene mačke*.

Replacement phrases for lines 3, 5 and 6

balkanskim jezicima > *domaćim zadacima, malim (or velikim) gradovima, malim psima, novim cipelama, teškim pitanjima, šarenim mačkama*.

Replacement phrases for line 4

balkanskih jezika > *domaćih zadataka, malih (or velikih) gradova, malih pasa, novih cipela, teških pitanja, šarenih mačaka*.

B3

Ask each other to locate objects in the classroom, prompting with questions:

1. Столица је испод мене.
2. Прозор је поред професорке.
3. Тепих је на поду.
4. Књига је поред друге књиге.
5. Она седи са својим другарицама.
6. Плафонска светла су изнад нас.
7. Табла је испред студената.
8. Врата су насупрот прозорима.

B4

Ask each other these questions and answer using the prepositions, nouns and pronouns which were suggested in A4.

1. Vozim se svakog jutra sa čerkom i sinovima, jer ih vozim u školu.

2. Naša vožnja svaki dan nije duga, kratka je.
3. Meni se sviđa da se vozim biciklom jer nije skupo, ali mojim roditeljima se sviđa vožnja kolima jer im se žuri.
4. Javljam se drugovima preko interneta jer mi je to lepo i brzo.
5. Ne pišem svojim drugovima pisma zato što nemam vremena za to.
6. Sada sedim pored vrata tako da mogu da idem odmah kada se predavanje završava.
7. Slušam predavanja i vežbe zato što sam student.

B5

✎ Make past-tense versions. Provide both masculine and feminine versions for #3 and #4.

★ Example:

1. Sat je bio na zidu.
2. Rечник se nalazio na stolu.
3. Sam sam bio. Sama sam bila.
4. Imao / Imala sam pismo od moje tetke.
5. Brat mi je bio visok човек.

✎ Rewrite these sentences as negatives.

★ Examples:

1. Sat nije na zidu.
 2. Rечник se ne nalazi na stolu.
 3. Nisam sam. Nisam sama.
 4. Nema pismo od moje tetke.
 5. Brat mi nije visok човек.
-
1. Sat nije bio na zidu.
 2. Rечник se nije nalazio na stolu.
 3. Nisam bio sam. Nisam bila sama.
 4. Nisam imao / imala pismo od moje tetke.
 5. Brat mi nije bio visok човек.

✎ Redo them, turning all the nouns into plurals.

★ Examples:

1. Satovi su na zidovima.
 2. Rечници se nalaze na stolovima.
 3. Sami smo. Same smo.
 4. Imamo pisma od naših tetki.
 5. Moja braća su visoki ljudi.
-
1. Satovi su bili na zidovima.
 2. Rечници su se nalazili na stolovima.
 3. Sami smo bili. Same smo bile.
 4. Imali / Imale smo pisma od naših tetki.
 5. Moja braća su bila visoki ljudi.

1. Satovi nisu na zidovima.

2. Речници се не налазе на столовима.
3. Ни́смо са́ми. Ни́смо са́ме.
4. Не́мамо пи́сма од наших тетки.
5. Моја браћа ни́су високи људи.

1. Са́тови ни́су би́ли на зи́довима.
2. Речници се ни́су налазили на столовима.
3. Ни́смо би́ли са́ми. Ни́смо би́ле са́ме.
4. Ни́смо имали / имале пи́сма од наших тетки.
5. Моја браћа ни́су би́ла високи људи.

B6

Practice expressing possession using the possessive adjective, dative of possession and genitive of possession. For version a) use only the name. For version b) incorporate the full phrase given in parentheses after the question.

Example: Čija je ova olovka? (moja drugarica Mirjana)

- a. Ovo je Mirjanina olovka.
- b. Ovo je olovka moje drugarice Mirjane.

1. Ovo je Dušankin auto.	Ovo je auto tvoje sestre Dušanke.
2. Ovo je Harisovo pitanje. OR	Ovo je profesorovo pitanje.
	Ovo je pitanje našeg profesora Harisa.
3. Ovo je Nadinina noć.	Ovo je noć njene drugarice Nade.
4. Ovo je Dušanov pas.	Ovo je pas njihovog advokata Dušana.
5. To je Željkino veliko znanje.	To je veliko znanje njegove djevojke Željke.
6. Ovo je Željкова šarena mačka.	Ovo je šarena mačka vašeg kolege Željka.

B7

 This can be played as a game.

1. Судац на босанском и српском се каже судија.
2. Адвокат на хрватском се каже одвјетник.
3. Шпањолска на српском се каже Шпанија.
4. Washington на српском се пише Вашингтон.
5. Европа на хрватском се каже Еуропа.
6. Greece и Hungary на босанском, хрватском и српском се кажу Грчка и Мађарска.
7. Kazaliште на српском се каже позориште.
8. Биоскоп на хрватском и босанском се каже кино.
9. Каса на хрватском се каже благајна.
10. Кат на босанском и српском се каже спрат.
11. Свеучилиште на босанском и српском се каже универзитет.

DOMAĆI ZADATAK

C1

Fill in the blank with the appropriate time expression and translate into English:

- Уторком увек идем на предавања поподне. [other weekdays can be substituted]
On Tuesdays I always have class [go to lectures] in the afternoon.
- Сваке године у августу идем с пријатељима на море. [other months can be substituted]
Every year in August I go with friends to the seacoast.
- Месецима нисам размисљала о својој љубави.
I haven't thought about my love for months.
- Ове недеље идем на концерт у среду. [other week-days can be substituted]
This week I am going to a concert on Wednesday.
- Често идем у биоскоп петком.
I often go to the movies on Fridays.
- Данима је чекао да му се јавиш телефоном.
He was expecting you to call him on the phone for days.
- Јуче јој се јавио, али није била код куће па се нису чули.
He called her yesterday, but she wasn't home so they didn't talk.

C2

Fill in the blanks with the appropriate forms. Use only present tense. Then write out the whole story.

Dušan i Dušanka su momak i devojka. Oni su **studenti**. U **julu**, kada se **završava letnji semestar** Dušan **ide sam vozom** iz **Niša** u **Beograd**, a Dušanka **ide** iz **Niša kolima** u **Crnu Goru** sa **momom i tatom**. Dok su Dušan i Dušanka na **putu**, Dušanu je dobro, ali Dušanki **nije**. Dušan **se javlja Dušanki** iz **Beograda** preko **interneta**. Dušanka **se javlja Dušanu telefonom**. Dušan razume **Dušanku**. Dušanka **želi** da bude sa **Dušanom**. Crna Gora je lepa, ali posle dva **dana Dušanki** nije lepo u **Crnoj Gori** bez **Dušana**. Ni **Dušanu** nije lepo u **Beogradu** bez **Dušanke**. Dušan **kaže Dušanki** da **dođe** u **Beograd autobusom**. Dušanka **dolazi** iz **Crne Gore** u **Beograd** i Dušan **ide Dušanku da dočeka** na **stanciji**. Onda Dušan **ide** po **gradu** sa **Dušankom** i oni **razgovaraju** o **Dušanovom putu** i o **Dušankinom putu**. Deset **dana** Dušanka je kod **Ane**, **svoje tetke**, a Dušan je kod **Srdana**, **svog strica**. Posle **toga** Dušan i Dušanka **idu** u **Niš vozom**.

Dušan and Dušanka are a couple. They are students. In July, when the spring semester ends, Dušan is going by train from Niš to Beograd, and Dušanka is going from Niš by car to Montenegro with her mom and dad. While they are traveling, Dušan is fine but Dušanka is not. Dušan gets in touch with Dušanka from Beograd via internet. Dušanka calls Dušan on the phone. Dušan understands Dušanka. Dušanka wants to be with Dušan. Montenegro is nice, but after two days it's not nice for Dušanka without Dušan. Neither is it nice in Beograd for Dušan without Dušanka. Dušan tells Dušanka to come to Beograd by bus. Dušanka comes from Montenegro to Beograd and Dušan goes to meet Dušanka at the station. Then Dušan goes around town with Dušanka and they talk about Dušan's trip and Dušan's trip. For ten days, Dušanka is at her aunt Ana's, and Dušan is at his uncle Srđan's. After that Dušan and Dušanka go to Niš by bus.

C3

Replace the italicized noun or name in the sentence with a pronoun (full form or clitic, as required), changing the word order where necessary, and write out the whole sentence:

1. Mesec *kruži* oko *nje*, a zemlja *kruži* oko *njega*.
2. Željka *mu* šalje kratko *pismo*, a Goran *joj* šalje dugo *pismo*.
3. Jelo od *njih* odlično je za doručak.
4. Javili smo *im* se, ali se *ni*smo čuli sa njima.

5. Slušaju *ih* ceo dan.
6. Pijemo *njega* svaki dan, ali nikada ne pijemo *nju*.
7. Od *njega* do *njih* nije daleko, već je daleko od *njega* do *nas*!
8. U *njima* *ih* ima.

C4

Fill in the blank with the appropriate form. Where you see an exclamation point with the verb, use the imperative.

1. **Слушај** ме! Јаја не **морају** да се једу сваки дан!
 2. Зар Инес не **познаје** моју сестру?
 3. **Пиши** својим сестрама данас, а браћи сутра!
 4. Када **почиње** твој нови посао?
 5. Шта хоћеш да **једемо** за ручак данас?
 6. У колико **сати** увече у четвртак су **гледали** филм?
- ✎ Use past tense for #6.

C5

Translate the first sentence into English from BCS, and the ones that follow it into BCS from English, using the first as a model.

1. a. Give some fruit to the children, they are hungry!
b. **Пиши** деци **пismo**.
c. **Слушај!** Ваша кућа је врло **лепа** с **оним** **црвеним** **вратима** и **оним** **прозорима!**
2. a. Their two brothers live with their parents, but the remaining brothers are no longer at home.
b. **Стави** слику у **пismo** за **своју** / **твоју** **браћу**.
c. **Поможи** **njihovoj** **браћи** с **njihovim** **domaćim** **zadacima**.
3. a. **Имам** и **svog** **psa** и **tvog** **psa**. **Šta** да **radim** са **tvojim** **psom**?
I have both my dog and yours. What should I do with your dog?

As the exercise is given in the textbook:

- b. Please bring me your cat and my mouse. **Молим** **donesi** ми **твоју** **mačku** и **mog** **miša**.
- c. Nada is reading his book and her book. **Nada čita** **njegovu** **knjigu** и **svòju** **knjigu**.

As it should have been given in the textbook in order to follow the model sentence:

- b. Please bring me both your cat and my mouse. **Молим** **donesi** ми и **твоју** **mačku** и **mog** **miša**.
- c. Nada is reading both his book and her book. **Nada čita** **njegovu** и **knjigu** и **svòju** **knjigu**.

4. a. A good life is ahead of them, but ahead of me are problems.
 b. Ona radi napolju ceo dan pred zgradom.
 c. Pod podom je druga soba, na drugom spratu.

C6

Identify the number (singular or plural) of each of the following nouns. If it is singular, give the plural form, and if it is plural, give the singular form.

1. vlak	sg vlakovi	14. brat	sg braća
2. životi	pl život	15. zidovi	pl zid
3. pisma	pl pismo	16. đaci	pl đak
4. djevojke	pl djevojka	17. pas	sg psi
5. deće, dijete	sg deca, djeca	18. ljubavi	pl ljubav
6. momci	pl momak	19. sin	sg sinovi
7. lav	sg lavovi	20. riječ	sg riječi
8. supruga	sg supruge	21. znanje	sg znanja
9. voz	sg vozovi	22. rječnici	pl rječnik
10. ljudi	pl čovjek	23. knjiga	sg knjige
11. pitanja	pl pitanje	24. reč	sg reči
12. noć	sg noći	25. otac	sg očeви
13. ključ	sg ključevi	26. suprug	sg supruzi

C7

For each aspect pair given below, state which of the two is perfective and which is imperfective.

1. kupovati	kupiti	I / P	3. uzeti	uzimati	P / I	5. doći	dolaziti	P / I
2. položiti	polagati	P / I	4. jesti	pojesti	I / P	6. spremati	spremiti	I / P